עיריית תל־אביב-יפו
להבי מיטל
סגנית ראש העירייה לתחבורה,
בטיחות בדרכים וקהילה גאה

סיכום דיון ועדת בטיחות בדרכים, עיריית תל אביב-יפו 12.8.2025

נושאי הדיון : הצגת פעילויות אגף התנועה בנושא חינוך ותשתיות לבטיחות בדרכים מגיל גן ועד תיכון ופעילות אגף התנועה בנושא בטיחות סביב מוסדות חינוך

נוכחות/ים:

מיטל להבי, סגנית ראש העירייה, לתחבורה, בטיחות בדרכים וקהילה גאה
פרופ׳ נח עפרון, חבר מועצה מטעם מרצ
איתמר אבנרי, חבר מועצה
רותי אנזל, מנהלת האגף לחינוך על יסודי, מינהל חינוך
לאה זיידה , מנהל האגף לחינוך יסודי , מינהל חינוך
אייל הרשטיק – מנהל המטה לבטיחות בדרכים, אגף התנועה
רן מצקין, אגף התנועה מנהל מחלקת תכנון
רמי ריחן,סגן מנהל הרשות התחבורה
מאור תורג׳מן, מנהל מחלקת תחבורה ציבורית, אגף התנועה
רגד יוסף, אגף התנועה מחלקת תכנון
ציפי בוקשפן, המטה לבטיחות בדרכים, אגף התנועה
שיר כהן, מתאמת פעילות מינהל חינוך
ענת אהוד, מינהל חינוך אגף חינוך יסודי
לירון כלימי, ממונה אכיפה אגף פיקוח עירוני
רועי לולו שמריז, משרד מבקרת העירייה
כרמל נמש נטיף- עוזר מקצועי לסגנית רה״ע בתחום התחבורה
ז׳ק אמסיס, מרכז מידע פעולות, המטה לבטיחות בדרכים
דוד טצת – מנהל חינוך והסברה , המטה לבטיחות בדרכים, אגף התנועה
גלי זכריה- מנחת מועצת הנוער העירונית
דני שמואל, נציג איחוד הצלה ת״א
לימור לוונטל, ועד ההורים המרכזי
ליאור סימן טוב, מנהלת חינוך, עמותת אור ירוק
נגה רייזל קוטס, מועצת הנוער העירונית
אורלי לביד ברזל, ארגון בטרם לבטיחות ילדים
בן חושן, מרצ
דורית אברהם, אם שכולה לבן שאיבד את חייו ברכיבה על דו גלגלי פעילה לקידום בטיחות דו גלגלי
דנה טל, מנהלת האזור מהרלב״ד, נציגת משרד התחבורה בוועדה

פתיחה:

- הישיבה, בראשותה של מיטל להבי, סגנית ראש העיר לתחבורה בטיחות בדרכים וקהילה גאה, נפתחה בדברי ברכה וסקירה קצרה של הנושא.
- להבי ציינה כי עיריית תל אביב תל אביב – יפו עושה מדי שנה סקר לפני פתיחת שנה״ל בשיתוף ההורים והתלמידים ונערכים בזכות אגף התנועה לקראת פתיחת השנה עם הרבה מאוד עשייה, יחד עם זאת רוצים להשתפר ולהסתכל קדימה יחד עם נציגי הורים ותלמידים ולשפר את הפעילות החשובה בתחום.
- להבי ביקשה להודות לאייל הרשטיק - מנהל המטה לבטיחות בדרכים על העשייה וריכוז הוועדה
- הועדה תתרכז בנושאים חינוך לבטיחות בדרכים מגיל גן ועד תיכון ותשתיות לבטיחות סביב מוסדות חינוך

אייל מציג את הפעולות בתחום חינוך לבטיחות בדרכים מגיל גן ועד תיכון

- בשנת 2025 – 13 הרוגים בתאונות דרכים בתל אביב יפו בכל הגילאים שמצביעים על מגמה שלילית. לדוגמא את שנה שעברה סיימנו עם 14 הרוגים, שנה שעברה היינו בתקופה הנוכחית במקום הרבה יותר טוב.
- פילוח תאונות בשנת 2025 :
  3 רוכבי קורקינט
  3 הולכי רגל
  2 רוכבי אופנוע
  2 רוכבי אופניים חשמליים
  משתמש תחבורה ציבורית, 1 קולנועית, ו1 נוסע רכב פרטי

- ישנה ירידה דרמטית בתאונות דרכים קלות בתל אביב, ירידה מ-1300-1500 בשנה ל-500 בממוצע ב-3 שנים האחרונות, עלייה של 2% בנפגעים קשה בתאונות בעיר, עיר עמוסה, עם הרבה תושבים, מבקרים וכלי רכב.
- אייל מודה למנהלות האגפים באגף חינוך – יסודי ועל יסודי ומדגיש את החשיבות של חינוך להתנהגות בטוחה בדרכים. יש קושי למדוד את ההצלחה של תוכניות חינוכיות בבתי הספר ומוסדות החינוך.
- אייל מדגיש את הצורך בקיום תוכניות סדורות המאופיינות על פי צרכי העיר, לא מעוניינים בפעילויות חד פעמיות. הפעילויות מוצעות לכלל המוסדות על פי שכבות גיל.
- מקיימים שיתוף פעולה שוטף עם מינהל חינוך, משרד החינוך, הנהגת ההורים, הרשות להגנת הסביבה – מיטל הדגישה את החשיבות של בריאות ואיכות סביבה בלימודי רכיבה על אופניים לצעירים ובני נוער ועידוד ילדים לרכיבה בטוחה.
- בתי הספר זו השנה השלישית שמשתמשים במערכת גפן של משרד החינוך שיכולים לתקצב פעילויות בעצמם ולבחור מתוך סל של פעילויות בתחומים שונים. מיטל מבקשת שמערכת החינוך העירונית תנסה להעלות את נושא הזהירות בדרכים כנושא בעל חשיבות עירונית עליונה.
- אייל מציג את תוכניות החינוך לבטיחות בדרכים:

<u>גני ילדים: תוכנית זה"ב לגן</u>

- 2 אירועים למתנדבים
- ערכות לגנים
- גיוס של תקציב נוסף לרכזת הפעילות
- שבוע הבטיחות בדרכים – פעילות לגנים עם דפי פעילות
- בהובלת מחלקת גני ילדים ובשיתוף פעולה עם המטה לבטיחות בדרכים

<u>חינוך יסודי</u>

- יתקיים כנס רכזות ורכזי זה"ב תחילת שנה – לעדכן על הפעילויות, מתן כלים וערכות למשחק לכיתות
- 2 מרכזי הדרכה – פארק הירקון ויפו, מארחים 13,000 תלמידים בשנה. לומדים על תמרורים, חצייה בטוחה, רכיבה על אופניים
- קיום 40 אירועים חדשים אחר הצהריים לציבור הרחב
- בשנה הקרובה – אירועי אחר הצהריים חדשים להורי ותלמידי בתי ספר + ימי הולדת + אגודות ספורט
- פרויקט אומנות בזה"ב – חודש וחצי בבתי הספר 27 בתי ספר לקחו חלק, בסיומה הופקה תערוכה בהבימה, התקיים סיור הוקרה לרכזות בתי הספר
- מיצג אומנות בזה"ב ברחבת הבימה – 2 ציורים מכל בית ספר, מיצג ציורי אומנות במרחב הציבורי
- שבוע בטיחות בדרכים ה-1 בחודש מאי כלל קמפיין בתחנות אוטובוס, שלטי חוצות ופני פרסום, שבוע הבטיחות הלאומי מתקיים בנובמבר (בעירייה זה חודש הדמוקרטיה), התקיים לראשונה השנה בחודש מאי, גם בשנת 2026 יתקיים בחודש מאי. ביקשנו להגדיל את התקצוב, התקיימו 30 אירועים, בשנה הקרובה צופים עלייה משמעותית בכמות האירועים והמשתתפים.
- פיילוט מנהיגים בדרכים – הכשרת תלמידים ב-4 בתי ספר יסודיים להעברה פעילות הדרכה לחברים שלהם (כיתות ג-ו)
- סיור של אגף דרכים לפרויקטים בביצוע – סיור של תלמידות ותלמידים בפרויקט חידוש מדרכות וריבוד כביש
- אוטובוס מהלך – בשיתוף ועד מנהיגות ההורים העירוני קיימנו צעדות תלמידים מ3 נקודות איסוף אל בתי הספר במטרה לעודד הגעה לבית הספר בהליכה בדרך בטוחה בשיתוף הרשות לאיכות הסביבה וקיימות שמקדמים הליכה

<u>חטיבת ביניים וחטיבה עליונה</u>

- פרויקט רכיבה בטוחה ל-50 כיתות מ-7 בתי ספר כל כיתה 4 שעות (שעה עיונית, שעה בבית הספר ושעתיים בחוץ) לכיתות ח' תקציב 200,000 ₪
- הרצאות סיפור תאונה אישי לכיתות ט – 3 מרצים שמספרים על התאונה הקשה שעברו, הפעילות מוצעת לכל כיתות ט בעיר. יש גם מרצה בערבית שמוצע לבתי ספר ביפו. העירייה מממנת את הפעילות, נבדקו על ידי הרלב"ד ומשרד החינוך, התגובות על ההרצאות טובות.

- הדרכות אגף פיקוח בכיתות י – 2500 למידים עברו הדרכה על כללי רכיבה, חוקים ואכיפת דו גלגלי בעיר, שיתוף פעולה עם אגף פיקוח, קיימנו סיור טעיות הוקרה לפקחים.
- בשבוע הבטיחות התקיים ווביגר עם מנהיגות ההורים – הרצאה של יובל אברמוביץ' להורים בנושא דו גלגלי, כלים להתמודדות כהורים עם ילדים שרוצים דו גלגלי ממונע וכיוב', איך לדבר עם הילדים. ההקלטה הוקלטה ותופץ להורים שלא נכחו.
- פיילוט שוטר מתפרץ לכיתות – פעילות ייחודית להגברת המודעות לצורך בלוחיות זיהוי, שחקן מחופש לשוטר שנכנס עם מגפון לכיתות. מציעים זאת לכל בתי הספר בשנה הקרובה.
- אנו עסוקים מאוד בכיתות ז' עד ט' בקורקינט ואופניים, בכיתה י' כבר יש חינוך תעבורתי.

- תוכנית מנהיגות תחבורה ובטיחות בדרכים – בוצע פיילוט בשנה 2022, נכתבו 15 מערכי הדרכה יחד עם אור ירוק, נכתבה תוכנית השתלמות של 60 שעות למורים. היעד לקחת 4 ילדים מכל שכבה (קבוצה של 20-30 תלמידים) והמטרה היא להשפיע על בית הספר, שהתלמידים יזמו פעילויות בבתי הספר, יום שיא, הסברה, תצפיות, הרצאות וכיוב'. מעונינים להתחיל את השנה עם 5 עד 10 בתי ספר.

<u>חינוך מיוחד</u>

- שיתוף פעולה עם האגף לחינוך מיוחד כדי להתאים פתרונות וכלים מיוחדים למסגרות השונות הקיימת בעיר.
- שווים בדרכים – התקיים מפגש רכזי זה"ב בחינוך המיוחד, חידשנו ערכות מאור ירוק שנקראת שווים בדרכים ורכז הזה"ב בבית הספר יודע לפרוס אותה ולהשתמש בכלים למען ההסברה והחינוך של הילדים.
- פעילות מכונאות אופניים בבית ספר ברושים לתלמידים עם בעיות התנהגות חמורות – הרצאה על זהירות בדרכים לבית הספר, 4 תלמידים בקורס בן 10 מפגשים במרכז ההדרכה, 2 תלמידים המשיכו להתנדבות בקהילה בסדנת אופניים במתחם התחנה
- חבר המועצה איתמר אבנרי שאל לגבי תוכניות של הרלב"ד בערבית – יש מחסור בדוברי ערבית, קיימות תוכניות בערבית אבל לא מספיק לטענת הרלב"ד. גם בקרב תלמידים חרדים יש צורך בהגברת הפעילות.

<u>התייחסות נגה ממועצת הנוער העירונית–</u>

- המועצה מורכבת מבני ובנות נוער מרחבי העיר שנבחרו באופן דמוקרטי לייצג את המקום שממנו הם מגיעים בעיר. ערכו דיון פנימי במליאה של המועצה כדי לקבל תמונה רחבה על המצב של הנוער בעיר.
- נגה הדגישה שתלמידים ותלמידות רבים מתקשים להתחבר להוראה של בטיחות בדרכים בבתי הספר, רוב הנציגים הם מכיתות ט-יב.
- נגה שיתפה שאחת הנציגות בתיכון סיפרה שההכשרה שהביאו להם הייתה תמונה של רוכב קורקינט בלי קסדה ושאלו אותם מה לא בסדר בתמונה. מרגישים שהתוכן לא מותאם לגיל ולבגרות של רוב בני הנוער בעיר. רבים מהתלמידים אמרו שסיפורים אישיים עוזרים להם להתחבר לנושא ולכן מציעה שידגישו את ההשלכות גם בכיתות י-יב, הרבה פעמים מדגישים את נושא האכיפה, קנסות, ופחות השלכות פיזיות וזה יכול להנגיש את התוכן והרלוונטיות של הנושא לתלמידים והתלמידות
- מתחברים מאוד לתוכן קבוע ולא סדנאות חד פעמיות, נציגים של מועצת התלמידים מדגישים ששיעורי חינוך תעבורתי לא נותנים מענה מספיק טוב, מדברים בעיקר על התניידות ברכב פרטי ללא אספקט של בטיחות בדרכים או רכיבה בכלים זעירים ורק מכינים אותם לתיאוריה.
- מדגישה את החשיבות של לימודי נהיגה בטוחה על קורקינט/דו גלגלי בכיתות י-יב. מיטל מציעה להכניס את זה דרך החינוך הבלתי פורמלי, נוגה מחזקת את הרעיון להכניס את זה לתנועות הנוער, מנ"שים, מועצת הנוער.

לסיכום, מיטל מדגישה את החשיבות של מגוון השיטות השונות כדי להשפיע ולגעת בילדים. חינוך מורכב מגישות שונות וילדים עם צרכים שונים ולכן חשוב להתאים את הפתרונות והכלים אבל גם לעורר סקרנות ומגוון של כלים ושיטות.

<u>רן מנהל מחלקת תכנון באגף התנועה - הציג את הסדרי תנועה בסביבת מוסדות חינוך פתיחת שנה"ל תשפ"ו:</u>

- נושא בעל חשיבות עליונה בעיר, 2 מתכננות שכל עיסוקן לדאוג להסדרי תנועה בטוחים בקרבת בתי ספר, עבודה עם מנהלות ומנהלים, רכזי היסעים, מינהל חינוך ועוד בעלי עניין.

<u>טיפול במוסדות חינוך חדשים</u>

- לדוגמא בית ספר חדש לחינוך מיוחד סמי מיכאל – סלילת שביל גישה לרכבי היסעים, הסדרת שערי כניסה ויציאה, הסדרת עמדות העלאה והורדה, עושים סימולציות עם רכבי ההיסעים. יש גם אי וודאות לגבי מוסדות חדשים ומוסדות חינוך מיוחד
- רן מתייחס להיקף העבודות בעיר והתחדשות עירונית – למשל כיכר המדינה וחטיבת ביניים מאיר שלו, מוקף בעבודות עירוניות ולאומיות, קו סגול וקו ירוק, תמ"א 38, סלילת שבילי אופניים, העתקת תשתיות. התקבלה החלטה להעביר את בית הספר משכונת צמרות לבית ספר בכיכר המדינה, בגלל שבית הספר עוד לא נבנה מעבירים את הבית ספר למרכז קהילתי. ישנה תכנית הסדרים זמניים ל1.9.2025 כולל למשל רמזור של ז'בוטינקי -ה' באייר בעקבות כך.
- רחוב רבנו חננאל – גני ילדים חינוך מיוחד הוחלפה הסטריות ברחוב, הסדרת צומת מרומזר והסדרת מתחם הורדה.

<u>הסדרי תנועה קבועים וזמניים:</u>

- בחודש אחד מאשרים באגף התנועה 400 הסדרי תנועה קבועים, מתמרור אחד שהופך מהאט לעצור, שביל אופניים שלם ועוד. בתוך כל אחת מהמשימות הללו יש הסדרים זמניים – אלפים בחודש, למשל באבן גבירול, כל כמה שבועות משתנים הסדרי התנועה בכביש.

<u>יוזמות אגף תנועה</u>

- שינויים גאומטריים יוזמות אגף התנועה – למשל מסתכלים על מסלולי ההליכה ומזהים מקומות שצריכים לשנות את הסדרי התנועה, ולשפר את הבטיחות בדרך.
- מתחמי הורדה עבוד מוסדות חינוך מיוחד
- התאמת עבור גני ילדים נסגרים/נפתחים/עוברים

<u>משימות להמשך:</u>

1. המטה לבטיחות בדרכים ייפגש עם נציגות מועצת התלמידים בכדי להציג להם את התוכניות לעל יסודי בפירוט ולקבל את חוות דעתם לשיפור התוכניות וליצירת מערבותם ביחד בגיבוש התכנים לבתי הספר.
2. המטה לבטיחות ייפגש עם מחלקת הנוער על מנת להציע ולגבש פעילויות בנושאי בטיחות מול החינוך הבלתי פורמלי .
3. המטה לבטיחות בדרכים יפעל מול משרד החינוך והרלב"ד לבדוק שינויים בתוכנית הלימוד חינוך תעבורתי לכיתות י על מנת שתהיה רלוונטית יותר - לא רק לתאוריה למכוניות ויערב את ס.רה"ע ככל שתידרש פניה לגורמים מעבר למקצועיים.
4. המטה לבטיחות בדרכים יגביר את פעולותיו לתלמידים בשפה הערבית והמגזר החרדי ויבדוק עוד אפשרויות לקהל זה. (כולל בסיוע מתמחה שגייסה ס.רה"ע לטובת השיח עם החברה הערבית)
5. המטה לבטיחות בדרכים ישוחח עם מנהלת האגף לחינוך יסודי בנוגע להצעתה להתמקד באזור גאוגרפי מסוים ולהנגיש הרבה תכנים בכל שכבות הגיל.
6. ס.רה"ע תסייע בפניות למנהלי ביה"ס בתאום עם מינהל החינוך על מנת לעבות את תוכניות לחינוך תעבורתי ומנהיגות תחבורתית
7. ס.רה"ע תקיים במהלך 2026 ישיבה משותפת לוועדת בטיחות עם הועדה להעצמת הנער והנערה במסגרתה יוצגו התפתחויות בחינוך הנוער לבטיחות ויתקיים דיון פתוח עם נציגי מועצות התלמידים וההורים.
8. העתק הסיכום ישלח ליו"ר הועדות להעצמת הנער והנערה – ליו"ר רעות נגר ולמ"מ בן חושן. – מבוקש לשלוח להם זימונים לפגישות השונות לטובת הצטרפותם במידת האפשר מבחינתם.

<u>תודה לכל הנוכחים בישיבה החשובה לשיפור הבטיחות בדרכים בתל אביב יפו בדגש על תלמידי בתי הספר והגנים.</u>